

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Valget 1973 : SF's informationsmateriale : Udsendelse nr. 6 : Arbejdsmarkedsforhold

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1973

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 4

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

[Valget 1973 : SF's informationsmateriale : Udsendelse nr. 6 : Arbejdsmarkedsforhold](#) 3

[Valget 1973 : SF's informationsmateriale : Udsendelse nr. 6 : Arbejdsmarkedsforhold](#) 4

[Valget 1973 : SF's informationsmateriale : Udsendelse nr. 6 : Arbejdsmarkedsforhold](#) 5

[Valget 1973 : SF's informationsmateriale : Udsendelse nr. 6 : Arbejdsmarkedsforhold](#) 6

[Valget 1973 : SF's informationsmateriale : Udsendelse nr. 6 : Arbejdsmarkedsforhold](#) 7

Valget 1973. SF's informationsmateriale.
Udsendelse nr. 6.

Arbejdsmarkedsforhold.

SF har siden folketingsvalget 1971 fremsat fem forslag til folketingsbeslutninger vedrørende arbejdsmarkedet. I det følgende gengives hovedindholdet af de fem forslag:

1) Arbejdsformidlingsloven (1972)

- a) at lønmodtagerne skal sikres afgørende indflydelse på valget af personalet i arbejdsformidlingen,
- b) at arbejdsformidlingen skal foregå i nøje overensstemmelse med de faglige organisationer,
- c) at anvisning af arbejde uden for hjemstedet mod den arbejdssøgendes vilje skal kun kunne finde sted, når der absolut ingen muligheder er for at anvise arbejde på hjemstedet og da kun mod fuld erstatning.

2) Forligsmandsloven (1973)

- a) sammenkædningsreglerne ved afstemning om et overenskomstforslag skal afskaffes,
- b) afstemningsreglerne skal demokratiseres, sådan at det alene bliver urafstemningen, der afgør resultatet, hvorved der bliver en reel mulighed for at forkaste et mæglingforslag,
- c) forligsmandens ret til at udskyde varslede konflikter skal begrænses.

3) Arbejderbeskyttelseslovgivningen (1972 og 73)

- a) at det egentlige arbejdstilsyn udpeges af de faglige organisationer,
- b) at de nuværende anbefalingsprægede bestemmelser (bør så vidt muligt osv.) i arbejderbeskyttelsesloven skal erstattes af bestemmelser, som indeholder pligter og forbud,
- c) at det lægelige tilsyn skal udbygges væsentligt,
- d) at det bliver forbudt at markedsføre nye kemiske midler, materialer og maskiner, før det er bevist, at de ikke kan medføre sundhedsfare,
- e) at skifteholdsarbejde begrænses til detsamfundsnødvendige
- f) at der skal indføres forbud mod sundhedsfarlige aflønnings-systemer.

4) Arbejdsretten (1972)

SF fremsatte i 1972 et selvstændigt forslag om ændringer i arbejdsretten. Et af de centrale punkter, der indgik i forslaget var bodssystemets afskaffelse, men forslaget blev afvist af alle andre partier i folketinget. Det samme skete, da SF igen

- 2 -

fremstille forslaget om bodens afskaffelse som et ændringsforslag til regeringens forslag om ændringer af arbejdsretten i 1973, idet alle andre partier stemte imod.

Ved tredje behandling af forslaget stemte SF for regeringens forslag om ændringer af arbejdsretten, 1) fordi forslaget trods alt betegnedes et afgjort fremskridt, 2) fordi SF i betænkninger fik indføjret en præcisering af, hvornår boden helt eller delvis skal bortfalde, og 3) fordi arbejdsministeren på SF's anmodning bekræftede, at de formildende omstændigheder ved bodudmålingen gælder for hele konfliktforløbet, dvs. også efter et afholdt fællesmøde hvor de implicerede parter har fået pålæg om at standse konflikten.

Ved at stemme for loven har SF ingenlunde akcepteret arbejdsretten, som den ser ud i dag, og SF vil fortsat arbejde for ændringer, herunder afskaffelse af boden.

Som uddybende materiale følger:

1) Den vedtagne lovs § 12, 2., der afløser den gamle lovs § 5, 2.:

" Bodens fastsættes under hensyn til samtlige sagens omstændigheder og under behørig hensyntagen til, i hvilken grad overtrædelsen har været undskyldelig fra overtræderens side. Ved bedømmelsen af en overenskomststridig arbejdsstandsning skal hensyn tages til, om der fra modpartens side har foreligget forhold af en sådan art, at arbejdsstandsningen må anses for at være en forståelig reaktion herpå. Bodden kan i øvrigt under særligt formildende omstændigheder helt bortfalde, og den skal bortfalde, når overenskomststridig adfærd fra modpartens side skønnes at have givet rimelig grund til en arbejdsstandsning. Endvidere skal bodden bortfalde, når det godtgøres, at en arbejdsstandsning skyldes trivselsmæssige faktorer, som modparten bærer ansvaret for. Bodden kan ikke pålægges de deltagere i en arbejdsstandsning, der har genoptaget arbejdet inden afholdelse af det i § 9, stk. 2, omtalte fællesmøde eller har fulgt en henstilling fra dette møde om straks at gå i arbejde, medmindre det godtgøres, at arbejdsstandsningen har savnet rimelig begrundelse eller må betragtes som led i en systematisk aktion. "

- 3 -

Den gamle lovs § 5, stk. 2:

" Hvis skade er lidt, beregnes boden under behørigt hensyn til, i hvilken grad overtrædelsen har været udskyldelig fra overtræderens side efter den skete skades størrelse. Ligesom boden i øvrigt under særlig formildende omstændigheder ganske kan bortfalde, skal boden for en ulovlig arbejdsstandsning bortfalde, når overenskomststridig adfærd fra dens side, mod hvem arbejdsstandsningen er rettet, skønnes at have givet rimelig grund til arbejdsstandsningen."

2) Uddrag af betænkningen, der blev afgivet i forbindelse med vedtagelse af loven:

" Udvalget har indgående overvejet den i lovforslagets § 12, stk. 2 foreslåede bestemmelse. Der har i forbindelse hermed været stillet spørgsmål til arbejdsministeren, ligesom bestemmelsen har været gjort til genstand for samråd med ministeren.

Udvalget har nøje overvejet, om det i loven kunne præciseres, hvilke faktiske forhold der skulle foreligge, for at de i § 12, stk. 2 anvendte kriterier - og dermed lovens betingelser for bodens nedsættelse eller bortfald - kunne siges at være til stede. Som et eksempel på, at en arbejdsstandsning skyldes "trivselsmæssige faktorer", som modparten bærer ansvaret for, har der således i udvalget været peget på det forhold, at en arbejdsgiver opretholder autoritære ledelsesprincipper trods den stedfindende udvikling i retning af demokratisering på arbejdspladserne. Overvejelserne vedrørende dette spørgsmål har imidlertid resulteret i, at udvalget - i overensstemmelse med den af arbejdsministeren tilkendegivne opfattelse - har ment, at der ikke i loven bør søges optaget angivelse af de kendsgerninger eller faktiske forhold, der skal bevirke bodens nedsættelse eller bortfald. Der er herved lagt vægt på, at det - ~~uanset~~ ^{uanset} det ønskelige i en sådan tydeliggørelse af bestemmelserne i § 12, stk. 2 - ikke vil være lovteknisk muligt at fastsætte de konkrete forhold, der skulle medføre bodens nedsættelse eller bortfald. Et forsøg herpå ville indebære en klar risiko for, at man ikke fik medtaget alle relevante forhold, ligesom rettens dommere ville blive bundet af stive regler uden mulighed for at tage hensyn til uforudsigelige særlige omstændigheder. Man ville da netop ikke nå frem til den forbedring og modernisering, som tilstræbes.

Udvalget er ligeledes nået til den opfattelse, at en tilsvarende risiko for en utilsigtet begrænsning af arbejdsrettens anvendelse af bestemmelsen vil kunne blive resultatet af i det hele at søge anført eksempler på de relevante forhold, og udvalget har derfor ment at burde afstå herfra. Udvalget lægger imidlertid den største vægt på, at de i bestemmelsen nævnte kriterier får et reelt indhold og bred anvendelse i en ny retspraksis, herunder at der tages hensyn til udviklingen på arbejdsmarkedet, f.eks. på baggrund af miljøforskning.

Arbejdsministeren har fremsat nedenstående ændringsforlag under nr. 1 og 3. Ændringsforslagene, hvorom der i øvrigt henvises til de ledsagende bemærkninger, er tiltrådt af udvalget.

Et flertal (socialdemokratiets, det konservative folkepartis, venstres, og det radikale venstres medlemmer af udvalget) indstiller herefter lovforslaget til vedtagelse med de af arbejdsministeren stillede ændringsforslag.

Et mindretal (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) finder, at det er ganske urimeligt at opretholde bodssystemet. Mindretallet har derfor fremsat det under nr. 2 anførte ændringsforslag.

Bodssystemet har været stærkt medvirkende til at give arbejdsretten karakter af klassesdomstol, idet boden i langt de fleste tilfælde har ramt arbejderne. Vil man derfor virkelig demokratisere arbejdsretten, er det nødvendigt at afskaffe boden.

Bod til strejkende arbejdere må også opfattes som moralsk forkastelig, idet den har karakter af dobbelt straf, når de ud over at skulle betale bod også mister deres løn i den tid de strejker. Lønnen har heller ikke den ønskede præventive virkning. Erfaringerne viser, at boden ikke holder arbejderne fra at gå i strejke for at opnå forbedringer.

Det afgørende for, om arbejderne går i konflikt er, i hvor høj grad de føler sig provokeret dertil, og om de har råd til det på grund af arbejdstab. Arbejdstabet er i sig selv så afgørende en faktor, at der er grænser for, hvor længe man har lyst til at miste sin løn.

Mindretallet konstaterer endvidere med tilfredshed, at det efterhånden er lykkedes at få gennemført ændringer af arbejdsretten, men må beklage, at det ikke er lykkedes at nå frem til en fuldstændig klarhed over, hvor vidtgående ændringerne

- 5 -

vil blive. Men for at vise, at forbedringerne vil blive fortsat, er det også vigtigt, at folketinget på nuværende tidspunkt giver tilsagn om at tage arbejdsretten op til revision senest i 1976-77.

Mindretallet har derfor fremsat det under nr. 4 anførte ændringsforslag.

5) Arbejdspladسدemokrati:

SF's forslag om arbejdspladسدemokrati (se under ØD) er udtryk for at SF ikke mener, at arbejdsmarkedets parter selv finder frem til en ordening, der blot nogenlunde giver lønmodtagerne indflydelse på deres arbejdsplads. Dette bekræftes af den nyligt vedtagne hovedaftales § 4, der fastslog arbejdsgiverens ret til at lede og fordele arbejdet. Og det var især på grund af denne paragrafs ordlyd, at SF gennem partiets faglige landsudvalg anbefalede at stemme nej til hovedaftalen. At forslaget om arbejdspladسدemokrati af SF ses i sammenhæng med forslagene om kapitalstyring og lønmodtagernes andel i merværdien viser, at SF betragter en demokratisering på gulvplanet som ligeså vigtigt som en demokratisering i toppen.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk